

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ 21+: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ΄3 ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24

Σχολείο:

3^ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής

Τάξη:

Τρίτη (Γ)

Τμήμα:

Γ3

Αριθμός μαθητών:

17

Συνολικός αριθμός εκπαιδευτικών που συνεργάζονται:

3

Στοιχεία εκπαιδευτικών (Όνομ/νυμο, Ειδικότητα):

Πουλουτίδου Χρυσοβαλάντου ΠΕ 70
Σκουλούδη Ραλλού ΠΕ08
Κηπουρού Μαρία ΠΕ79

Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (ανάγκες μαθητών/τριών, όραμα σχολείου)

Ο βασικός προσανατολισμός του ετήσιου σχεδίου δράσης είναι να ενισχύσει τις δεξιότητες των μαθητών έτσι ώστε να δημιουργήσει υπεύθυνους πολίτες που κατανοούν κι ενδιαφέρονται για τον κόσμο, πραγματικό και ψηφιακό, μέσα στον οποίο κινούνται, ζουν και συνδιαλέγονται. Στόχο έχει τη μεταβολή της στάσης των μαθητών και μαθητριών απέναντι στα μεγάλα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου και τη δημιουργία ενεργών πολιτών. Επίσης, καθώς η αυξανόμενη χρήση των νέων τεχνολογιών στο πεδίο της πληροφορίας, των δικτύων και της επικοινωνίας απαιτεί την καλλιέργεια του «ψηφιακού γραμματισμού», κρίνεται αναγκαίο να αναπτυχθεί η ικανότητα του ατόμου να αντιλαμβάνεται, να ερμηνεύει, να ασκεί κριτικό έλεγχο, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί σε πολλαπλά περιβάλλοντα και καταστάσεις επικοινωνίας.

Κυρίαρχο σκοπό και όραμά μας αποτελεί η επιθυμία να λειτουργήσουμε συνδυάζοντας τις σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές αντιλήψεις με τις διαχρονικές κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες, ώστε να ανταποκρινόμαστε στις προσδοκίες μαθητών/τριών, γονέων και κηδεμόνων και να αναδεικνύουμε την πολύχρονη και διαρκή προσφορά μας στην τοπική κοινωνία. Σκοπεύουμε να προσεγγίσουμε τα 100 χρόνια λειτουργίας του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής με τη λογική της διατήρησης του σχολείου μας στην πρώτη γραμμή των παιδαγωγικών δρώμενων της περιοχής μας.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24

Θεματικός Κύκλος:

Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία

Επιμέρους Θεματικές Ενότητες/Υποενότητες:

Επιχειρημοτικότητα-Αγωγή σταδιοδρομίας-Γνωριμία με επαγγέλματα

Τίτλος/τίτλοι
προγραμμάτων

Γινόμαστε μικροί συγγραφείς

Στόχοι Σχεδίου Δράσης

A) δεξιότητες του νου

Οργανωτική Ικανότητα και προγραμματισμός

Εικονική Επιχείρηση Προσωπικότητα και επαγγελματική ταυτότητα

Νέες Επαγγελματικές Δεξιότητες

Δημιουργική Διαδικασία

Δημιουργική Σκέψη

B) στόχους που θέτουμε ως προς τον θεματικό κύκλο και τις επιμέρους θεματικές ενότητες

Το πρόγραμμα αποτελεί μια βιωματική προσέγγιση της διαδικασίας παραγωγής ενός βιβλίου, από την σύλληψη της ιδέας του και τη συγγραφή μέχρι τη βιβλιοδεσία και την προώθηση του βιβλίου στο αναγνωστικό κοινό. Οι μαθητές/-τριες θα διερευνήσουν τον κόσμο των βιβλίων και θα αντλήσουν γνώση μέσα από την επαφή τους με επαγγελματίες του χώρου. Θα δημιουργήσουν εικονικούς εκδοτικούς οίκους, στα πλαίσια των οποίων θα αναλάβουν τον ρόλο των επαγγελματιών στον χώρο του βιβλίου. Σκοπός είναι οι μαθητές/-τριες να συμμετέχουν στη διαδικασία παραγωγής του δικού τους βιβλίου, αξιοποιώντας τις κλίσεις και τα ταλέντα τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η σχολική γνώση συνδέεται με τον πραγματικό κόσμο, καλλιεργείται ο σεβασμός στο βιβλίο και οι μαθητές/-τριες από παθητικοί αναγνώστες αναλαμβάνουν τον ενεργητικό ρόλο του δημιουργού.

Ακολουθία εργαστηρίων

<p>Εργαστήριο 1</p>	<p>A. Βιβλιο-λέξεις Οι μαθητές/ μαθήτριες βρίσκουν λέξεις παράγωγες από τη λέξη «βιβλίο» ή σχετικές με τη λέξη «βιβλίο» και τις καταγράφουν. Από τις λέξεις αυτές ξεχωρίζουν ποιες αντιστοιχούν σε επαγγέλματα γύρω από το βιβλίο.</p> <p>B. Βιβλιο-ομάδες Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες και κάθε ομάδα ορίζει το δικό της όνομα, όπου το πρώτο συνθετικό είναι η λέξη «βιβλίο», όπως «Βιβλιοκυνηγοί», «Βιβλιοφάγοι», «Βιβλιόφιλοι», «Βιβλιομάγοι». Δημιουργούν μια κάρτα με το όνομα της ομάδας. Η κάρτα θα αναρτάται σε κάθε χώρο εργασίας της ομάδας.</p> <p>Γ. Μικροί βιβλιο-ερευνητές Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στους/στις μαθητές/τριες βίντεο που έχουν πληροφορίες για τους επαγγελματίες γύρω από το βιβλίο και τα στάδια παραγωγής ενός βιβλίου. Κάθε ομάδα παρακολουθεί τα βίντεο και συμπληρώνει στοιχεία που ζητούνται σε φύλλο εργασίας. Οι ομάδες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα από την έρευνα τους και τα συγκρίνουν με τις άλλες ομάδες. Ο/Η εκπαιδευτικός παίζει με την τάξη ένα παιχνίδι αντιστοίχισης, ώστε οι μαθητές/τριες να ανακεφαλαιώσουν τα επαγγέλματα του βιβλίου. https://wordwall.net/resource/16853684</p>
<p>Εργαστήριο 2</p>	<p>A. Μια ιστορία γεννιέται Κάθε ομάδα θα δημιουργήσει το δικό της παραμύθι.</p> <p>B. Η ιστορία σε παγωμένες εικόνες Κάθε ομάδα προετοιμάζει την παρουσίαση της ιστορίας της με μια σειρά παγωμένων εικόνων. . Συνδέει τις παγωμένες εικόνες με αφήγηση και τις ζωντανεύει με έναν σύντομο αυτοσχεδιασμό.</p> <p>Γ. Παρουσίαση Οι ομάδες παρουσιάζουν τις παγωμένες εικόνες. Ακολουθεί αναστοχαστική συζήτηση για κάθε ομάδα, με βάση τα ερωτήματα: α. η ιστορία έχει αρχή, μέση και τέλος; β. είναι ξεκάθαρη η δράση των ηρώων; γ. ποιο θα μπορούσε να είναι ένα εναλλακτικό τέλος της ιστορίας;</p>
<p>Εργαστήριο 3</p>	<p>Εκδοτικοί Οίκοι Κάθε ομάδα δημιουργεί ένα εκδοτικό οίκο με την ονομασία που δημιούργησε η ομάδα στο Εργαστήριο 1. Ο/Η εκπαιδευτικός εξηγεί πως οι ομάδες θα αναλάβουν να εμπλουτίσουν την σχολική βιβλιοθήκη με παραμύθια σε έντυπη μορφή. Οι μαθητές/τριες ορίζουν τον χώρο εργασίας τους με την καρτέλα του οίκου τους και επιλέγουν τις σχετικές αρμοδιότητες, που τους υποδεικνύει ο/η εκπαιδευτικός</p>

Εργαστήριο 4

A. Εκδοτικοί Οίκοι – Νέες αρμοδιότητες

Οι μαθητές/τριες ορίζουν τον χώρο εργασίας τους με την καρτέλα του οίκου τους και επιλέγουν τις σχετικές αρμοδιότητες, που τους υποδεικνύει ο/η εκπαιδευτικός προκειμένου να δημιουργήσουν ένα έντυπο βιβλίο.

Οι νέες αρμοδιότητες είναι:

1. Γραφίστας
2. Επιμελητής
3. Εικονογράφος
4. Τυπογράφος
5. Βιβλιοδέτης

B. Επίσκεψη στη δημοτική βιβλιοθήκη

Η τάξη επισκέπτεται τη δημοτική βιβλιοθήκη για να επεξεργαστεί τον τομέα των παραμυθιών. Κάθε ομάδα παίρνει ένα-δύο παραμύθια και παρατηρεί:

- Το εξώφυλλο – Ποιες πληροφορίες συμπεριλαμβάνει
- Το οπισθόφυλλο – Τι αναφέρει το μικρό κείμενο και τι είναι το ISBN
- Την σελιδοποίηση του παραμυθιού- Πως οι εικόνες εμπλουτίζουν το κείμενο – Που αναφέρονται οι συντελεστές, ο εκδοτικός οίκος, η ημερομηνία έκδοσης, ο τίτλος.

Ακολουθεί συζήτηση με τον/την υπεύθυνη της βιβλιοθήκης και κάθε ομάδα κρατά τις απαραίτητες σημειώσεις στο ημερολόγιο δράσης.

Γ. Δημιουργία Έντυπου Βιβλίου

Οι ομάδες παράγουν τόσα αντίτυπα των παραμυθιών τους όσα είναι και τα μέλη τους συν ένα ακόμη για να το διαθέσουν στην βιβλιοθήκη του σχολείου

Εργαστήριο 5

A. Παρουσίαση Βιβλίων

Ο/Η εκπαιδευτικός εξηγεί στην ομάδα ότι θα πραγματοποιήσουν μια εκδήλωση για την παρουσίαση των βιβλίων, όπου κάθε ομάδα- «εκδοτικός οίκος» παρουσιάζει το βιβλίο της.

Σ' αυτή την εκδήλωση, όλοι θα είναι σε ρόλο είτε επαγγελματιών του βιβλίου (ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους στον «εκδοτικό οίκο») είτε κοινού. Ένας συντονιστής θα παρουσιάζει τους συντελεστές των βιβλίων. Στη συνέχεια θα παρουσιάζει το έντυπο βιβλίο και οι ομάδες θα απαντούν σε ερωτήσεις των υπολοίπων μαθητών - κοινού.

Οι ερωτήσεις μπορούν να αφορούν

- οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής του βιβλίου από την έμπνευση μέχρι την βιβλιοδεσία
- τις δυσκολίες βρήκαν και πως τις αντιμετώπισαν.
- τους λόγους που θα πρότειναν το βιβλίο τους σε έναν αναγνώστη.

B. Βιβλιοκριτική

Οι μαθητές/τριες γράφουν μια σύντομη κριτική (2 προτάσεις) για το βιβλίο που τους άρεσε περισσότερο, εξηγώντας με σύντομια τους λόγους.

Γ. Portfolio – Φύλλα Αυτό αξιολόγησης

Οι μαθητές/τριες συγκεντρώνουν όλο το υλικό τους για να το συμπεριλάβουν στο portfolio. Έπειτα απαντούν στα Φύλλα Αυτοαξιολόγησης

Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών	Καμία ιδιαίτερη προσαρμογή. Ο καταμερισμός των εργασιών θα γίνει ανάλογα με την κλίση-ταλέντο του κάθε μαθητή/τριας.
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας	Δημοτική Βιβλιοθήκη
Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	Δημιουργία παραμυθιού και εικονογράφηση, χρήση λεξικού και γλωσσολογικές ασκήσεις ετυμολογίας και σύνθεσης, βιωματική προσέγγιση της διαδικασίας παραγωγής βιβλίου, ομαδοσυνεργατικά παιχνίδια ρόλων-αντιστοίχισης-σύγκρισης, εμπλουτισμός σχολικής βιβλιοθήκης, βιβλιοκριτική.
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	Δημιουργία παραμυθιού και εικονογράφηση, χρήση λεξικού και γλωσσολογικές ασκήσεις ετυμολογίας και σύνθεσης, βιωματική προσέγγιση της διαδικασίας παραγωγής βιβλίου, ομαδοσυνεργατικά παιχνίδια ρόλων-αντιστοίχισης-σύγκρισης, εμπλουτισμός σχολικής βιβλιοθήκης, βιβλιοκριτική.
Αξιολόγηση - Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση	Συζήτηση με τους μαθητές Συμπλήρωση ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης και απονομή επαίνου συμμετοχής στο πρόγραμμα.
Εκδηλώσεις διάχυσης και Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της υποδράσης	Κείμενο έως 100 λέξεις (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) και σε μορφή λίστας. <ul style="list-style-type: none"> ● Κριτική σκέψη ● Δημιουργικότητα ● Συνεργασία ● Ομαδικότητα ● Επικοινωνία ● Δημιουργική σκέψη ● Παραγωγική σκέψη ● Ολιστική σκέψη ● Ερευνητική σκέψη ● Οργανωτική ικανότητα και προγραμματισμός

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24

	<p>Θεματικός Κύκλος: Φροντίζω το Περιβάλλον Επιμέρους Θεματική Ενότητα/Υποενότητα: Περιβάλλον Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά</p>
<p>Τίτλος/τίτλοι προγραμμάτων .....</p>	<p>Γνωριμία με την πόλη μου, την ιστορία και την παράδοσή της</p>
<p>Στόχοι Σχεδίου Δράσης</p>	<p>Δεξιότητες που πρόκειται να καλλιεργηθούν Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κριτική σκέψη, η Επικοινωνία, η Συνεργασία και η Δημιουργικότητα <p>Δεξιότητες του νου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πλάγια σκέψη (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη), • Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές • Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός • Να εντοπίσουμε στην πόλη μας μνημεία που σχετίζονται με την τοπική ιστορία • Να ταξιδέψουμε στο χώρο και το χρόνο • Να γνωρίσουμε και να αγαπήσουμε την πόλη μας μέσα από τα μνημεία της • Να μάθουμε την ιστορία των μνημείων της Κομοτηνής
<p>Ακολουθία εργαστηρίων</p>	
<p>Εργαστήριο 1</p>	<p>Εντοπίζουμε στο χάρτη την Θράκη, την Κομοτηνή, σύνορα, μορφολογικά στοιχεία, ποτάμια, βουνά. Προβολή βίντεο “ Θράκη, πανάρχαιη ελληνική γη” στο youtube Στο τέλος του εργαστηρίου τίθενται ερωτήσεις και ακολουθεί συζήτηση με τους μαθητές.</p>
<p>Εργαστήριο 2</p>	<p>Βίντεο “ Θράκη-Αρχική σελίδα, Μυθολογία , Λίμνες , Όρη, Γεωγραφικά όρια Σύνδεση με την μυθολογία της Γ΄ Τάξης (Ορφείας , Σπηλιά Μαρώνειας) οι μαθητές ζωγραφίζουν το χάρτη της θράκης.</p>
<p>Εργαστήριο 3</p>	<p>Βίντεο “ 5΄ Κομοτηνή- Κομοτινι (official 2018) Κομοτηνή Μνημεία και η ιστορία της πόλης slideshare</p> <p>Δείχνουμε φωτογραφίες για μνημεία Κομοτηνής Η Κομοτηνή και οι αρχαιότητες της περιοχής της (blod.gr) Οι μαθητές/τριες καλούνται να αναγνωρίσουν μνημεία και σημεία της πόλης μέσα από το φωτογραφικό υλικό.</p>
<p>Εργαστήριο 4</p>	<p>Τσανάκλειος σχολή : ένα κτίριο σύμβολο της Κομοτηνής Βίντεο : ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Η ΤΣΑΝΑΚΛΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ertnews.gr</p>
<p>Εργαστήριο 5</p>	<p>Γνωρίζουμε το μεγαλύτερο και αρχαιότερο μνημείο της πόλης Βίντεο : Φρούριο και το Βυζαντινό τείχος της Κομοτηνής στο youtube</p>
<p>Εργαστήριο 6</p>	<p>Βίντεο : Λαογραφικό Μουσείο Κομοτηνής, Συζήτηση και προετοιμασία για την επερχόμενη επίσκεψη</p>

Εργαστήριο 7	Επίσκεψη στο λαογραφικό μουσείο Κομοτηνής Βιωματική ξενάγηση στα εκθέματα του μουσείου όπου οι μαθητές/τριες γνωρίζουν πολλές στιγμές και αντικείμενα της καθημερινής ζωής των κατοίκων του τόπου τους και των προγόνων τους, ταξιδεύοντας έτσι σε παλαιότερα χρόνια.
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών	Δεν απαιτείται κάποια προσαρμογή.
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας	Λαογραφικό Μουσείο Ξυλαγανής Βυζαντινό Τείχος Κομοτηνής
Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργασιών	Ζωγραφιές του χάρτη της Θράκης, παιχνίδια με φωτογραφικό υλικό μνημείων και παλαιότερων καθημερινών αντικειμένων, παιχνίδια αντιστοίχισης, κρυπτόλεξα, βιωματικές ξεναγήσεις.
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργασιών	Ζωγραφιές του χάρτη της Θράκης, παιχνίδια με φωτογραφικό υλικό μνημείων και παλαιότερων καθημερινών αντικειμένων, παιχνίδια αντιστοίχισης, κρυπτόλεξα, βιωματικές ξεναγήσεις.
Αξιολόγηση - Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση	Συζήτηση με τους μαθητές Συμπλήρωση ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης και απονομή επαίνου συμμετοχής στο πρόγραμμα του Μουσείου Σχολικής Ζωής Διαπολιτισμικού Σχολείου Ιάσμου
Εκδηλώσεις διάχυσης και Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της υποδράσης	Κείμενο έως 100 λέξεις (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) και σε μορφή λίστας. <ul style="list-style-type: none"> • Κριτικήσκέψη • Δημιουργικότητα • Συνεργασία • Ομαδικότητα • Επικοινωνία • Δημιουργικήσκέψη • Παραγωγικήσκέψη • Ολιστική σκέψη

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24

Θεματικός Κύκλος:
Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη
 Επιμέρους Θεματικές Ενότητες/Υποενότητες:
Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα

Τίτλος/τίτλοι προγραμμάτων
 .....

Ο δικός μας τίτλος
 Είμαστε διαφορετικοί, είμαστε όλοι ίσοι

Στόχοι Σχεδίου Δράσης

- Δεξιότητες Μάθησης του 21ου αιώνα (Δημιουργικότητα- Συνεργασία-Κριτική σκέψη -Επικοινωνία).
- Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας.
- Δεξιότητες ζωής (Ενσυναίσθηση και Ευαισθησία)
- Αντιμετώπιση διακρίσεων- Αποδοχή της διαφορετικότητας.

Ακολουθία εργαστηρίων

Εργαστήριο 1

Είμαστε όμοιοι ή διαφορετικοί;
 -Τα παιδιά κάθονται κυκλικά. Παρατηρούν έναν συμμαθητή τους στα δεξιά τους και έναν συμμαθητή τους στα αριστερά τους και καταγράφουν 3 ίδια εξωτερικά χαρακτηριστικά τους και 3 διαφορετικά εξωτερικά χαρακτηριστικά τους . -Τα παιδιά σχεδιάζουν το περίγραμμα της παλάμης τους και μέσα σε κάθε δάχτυλο γράφουν ένα επίθετο που πιστεύουν ότι χαρακτηρίζει είτε εξωτερικά χαρακτηριστικά τους είτε γνωρίσματα/ιδιότητες του χαρακτήρα τους. Έπειτα δείχνουν το περίγραμμα και διαβάζουν τα επίθετα. Εντοπίζουν διαφορές (ως προς το μέγεθος της παλάμης, το μήκος των δακτύλων, κ.τ.λ.) και ομοιότητες (π.χ. αριθμός δακτύλων) στα περιγράμματα και έπειτα στα επίθετα που χρησιμοποίησαν για να περιγράψουν τον εαυτό τους. -Κάθε παιδί καταγράφει 3 προτιμήσεις του, 3 ανάγκες του, 3 ικανότητές του και 3 δυσκολίες που αντιμετωπίζει (Φύλλο εργασίας 1). Ανά ζευγάρια, ομάδες και μετά με όλη την τάξη συζητούν, εντοπίζουν και καταγράφουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ τους. - Συζητούν πως αυτές οι διαφορές τους βοηθούν σαν ομάδα, τους αλληλοσυμπληρώνουν και χρησιμεύουν θετικά στην αρμονική και δημιουργική αλληλεπίδρασή τους.

<p>Εργαστήριο 2</p>	<p>Γινόμαστε οι.....Άλλοι</p> <p>-Δίνεται στην τάξη ένας κατάλογος με παιδιά τα γνωρίσματα των οποίων αποτελούν συχνά στόχο διακρίσεων, τον οποίο μπορεί να καταρτίσει ο εκπαιδευτικός ή να βασιστεί στον ενδεικτικό που παρατίθεται στο παράρτημα. Τα παιδιά πρέπει να επιλέξουν ένα παιδί του καταλόγου για να καθίσει μαζί τους και ακόμη δύο για να σχηματίσουν την ομάδα τους. Μπορούν να διατυπώσουν τους προβληματισμούς τους, συζητάμε στην τάξη τις επιλογές τους και κάνουμε ερωτήσεις όπως: Ήταν δύσκολο να επιλέξετε; Γιατί; Επιλέχτηκαν μερικά παιδιά πολλές φορές; Γιατί; Υπήρξαν παιδιά που δεν επιλέχτηκαν καθόλου; Γιατί; Πώς αποφασίσατε για παιδιά που δεν γνωρίζετε καθόλου; Πώς νιώσατε όταν έπρεπε να επιλέξετε; Πώς νιώθετε όταν σας επιλέγουν; Πώς νιώθετε όταν δεν σας επιλέγουν; Η δραστηριότητα βασίζεται σε ανάλογη του προγράμματος Μικρή Πυξίδα (Compasito). -Τα παιδιά τραβούν με κλήρο χαρτάκια με τα γνωρίσματα παιδιών της προηγούμενης δραστηριότητας. Συζητούν πώς θα ένιωθαν, αν τα αποκαλούσαν έτσι και αν τα απέκλειαν ή τα περιθωριοποιούσαν λόγω αυτών των γνωρισμάτων τους και μόνο.</p>
<p>Εργαστήριο 3</p>	<p>Οι εικόνες ζωντανεύουν....</p> <p>-Επιλέγουμε εικονογραφημένα λογοτεχνικά βιβλία με θέμα τη διαφορετικότητα στα οποία να υπάρχει ποικιλία στις αναπαραστάσεις διαφορετικότητας (εξωτερική εμφάνιση, καταγωγή, θρησκεία, αναπηρία, κ.τ.λ.). Με βάση την εικονογράφηση σημείων που αναπαρίστανται διακρίσεις και απόρριψη του Άλλου, τα παιδιά παρατηρούν την εικόνα, εντοπίζουν τα στοιχεία που δείχνουν την απόρριψη, συζητούν αν έχουν βρεθεί σε αυτή τη θέση, γίνονται ένα από τα πρόσωπα της εικόνας και προτείνουν συγκεκριμένους τρόπους που θα υποστήριζαν και θα φρόντιζαν το πρόσωπο ή το χαρακτήρα που υφίσταται διακρίσεις. Η δραστηριότητα μπορεί να γίνει και με πίνακες ζωγραφικής (συνδέεται με την ρουτίνα “Αντιλαμβάνομαι-Γνωρίζω-Φροντίζω» του προγράμματος ArtfulThinking). - Στην εικονογράφηση των βιβλίων, αλλά και στο κείμενο αναθέτουμε εικόνες καθολικότητας, τις οποίες εντοπίζουν τα παιδιά, συζητούν για αυτές και τα κοινά στοιχεία και ζωγραφίζουν ανάλογες με τη δική τους καθημερινότητα. (π.χ. για μια οικογένεια αλλόθρησκων και σημείο καθολικότητας την αγάπη μεταξύ των μελών, τα παιδιά ζωγραφίζουν αντίστοιχα τη δική τους)</p>
<p>Εργαστήριο 4</p>	<p>Μαγικοί καθρέφτες: πώς αντιμετωπίζονται οι διακρίσεις στα λογοτεχνικά βιβλία;</p> <p>-Τα παιδιά σε ομάδες διαβάζουν εικονογραφημένα λογοτεχνικά βιβλία ή κείμενα των διδακτικών εγχειριδίων με θέμα τη διαφορετικότητα. Στα βιβλία αυτά υπάρχει μια ποικιλία τρόπων αποδοχής του «Άλλου» (π.χ. αποδείχτηκε εξαιρετικός ή ήρωας, κατέβαλε προσωπική προσπάθεια, υποστηρίχθηκε από ένα ευαίσθητοποιημένο πρόσωπο, η ομάδα επέδειξε κατανόηση, σεβασμό και αποδοχή εξαρχής). Για κάθε βιβλίο σχεδιάζουν σε ένα χαρτόνι την πορεία του πρωταγωνιστή (αφετηρία, διαδρομή, εμπόδια, πρόσωπα που βοηθούν, τελικό σημείο). - Εντοπίζουν και συζητούν στην ομάδα τους πώς ο διαφορετικός έγινε τελικά αποδεκτός. -Προβληματίζονται για το αν ο τρόπος της αποδοχής είναι πάντα εφικτός ή αποτελεσματικός. -Οι ομάδες παρουσιάζουν στην τάξη το χάρτη της πορείας του πρωταγωνιστή τους και αναφέρουν τα συμπεράσματά τους σχετικά με τον τρόπο και τη διαδικασία αποδοχής του. -Επειτα συζητούν και προσεγγίζουν κριτικά τους τρόπους που παρουσιάστηκαν λαμβάνοντας υπόψη και τι θα προτιμούσαν αν ήταν τα ίδια στη θέση του πρωταγωνιστή.</p>

<p>Εργαστήριο 5</p>	<p>Το ημερολόγιο ενός ...Άλλου. -Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με το βιβλίο ή το κείμενο που έχουν διαβάσει. Κάθε παιδί της ομάδας αναλαμβάνει και έναν ρόλο/χαρακτήρα του βιβλίου και γράφουν το ημερολόγιο χαρακτήρα. Δηλαδή τι θα έγραφε στο ημερολόγιό του ο χαρακτήρας που έχουν αναλάβει σχετικά με ένα περιστατικό/γεγονός/κατάσταση. Προτείνεται η συγγραφή του ημερολογίου να γίνεται για τουλάχιστον δύο διαφορετικές περιστάσεις: μία στην οποία ο/η διαφορετικός/διαφορετική βιώνει τις διακρίσεις και την απόρριψη και μία στην οποία γίνεται αποδεκτός/ή. - Διαβάζουν στις ομάδες τι έγραψαν στο ημερολόγιό τους. -Συγκρίνουν, συζητούν και προβληματίζονται σχετικά με το πώς βίωσε ο κάθε χαρακτήρας το ίδιο γεγονός/κατάσταση. -Παρουσιάζουν στην τάξη και ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με την ποικιλία της οπτικής γωνίας των χαρακτήρων και κατ' επέκταση των ατόμων.</p>
<p>Εργαστήριο 6</p>	<p>Δημιουργούμε τη δική μας ιστορία. -Στην τάξη, τα παιδιά συζητούν για τα βιβλία που έχουν διαβάσει και παρουσιάσει και προτείνουν πώς ο/η διαφορετικός/ή θα μπορούσε να γίνει αποδεκτός/ή όχι γιατί είχε κάποιο ταλέντο ή αποδείχτηκε εξαιρετικός/ή, ή έσωσε από κάποιον κίνδυνο τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, αλλά πώς ο/η ίδιος/α και κυρίως η ομάδα μπορούν να πλησιάσουν ο ένας τον άλλο και να γνωριστούν ώστε να υπάρξει αλληλοσεβασμός, αλληλοκατανόηση και ουσιαστική αλληλεπίδραση. -Οι προτάσεις της τάξης καταγράφονται και η κάθε ομάδα γράφει το προτεινόμενο τέλος της ιστορίας. -Η κάθε ομάδα δημιουργεί μια διαφήμιση για το νέο της βιβλίο και την παρουσιάζει στην τάξη. Εναλλακτικά μπορεί να την παρουσιάσει με παιχνίδι ρόλων.</p>
<p>Εργαστήριο 7</p>	<p>Γινόμαστε μικροί ποιητές – Αξιολόγηση. -Με βάση το μοτίβο «Στην αρχή νόμιζα... τώρα νομίζω» τα παιδιά σε ομάδες να γράφουν ποιήματα που θα αποτυπώνουν την αλλαγή στη σκέψη και τη στάση τους σχετικά με τις διακρίσεις και, κυρίως, τις πράξεις διακρίσεων (αποκλεισμός, πειράγματα). - Τα παιδιά προβαίνουν σε αποτίμηση του συνολικού προγράμματος. Σε χαρτάκια διαφορετικού χρώματος γράφουν μια λέξη με την οποία θα χαρακτήριζαν το συνολικό πρόγραμμα, τι τους άρεσε περισσότερο, τι τα δυσκόλεψε και τι θα άλλαζαν αν το ξανάκαναν. Κολλάνε τα χαρτάκια σε ένα μεγάλο χαρτόνι χωρισμένο σε τέσσερα μέρη και φτιάχνουν το πολύχρωμο «χνάρι» του προγράμματος. -Συμπληρώνουν φύλλα αυτοαξιολόγησης.</p>
<p>Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών</p>	<p>Καμία προσαρμογή.</p>

<p>Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας</p>	<p>Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού Ο Συνήγορος του Παιδιού</p>
---	---

<p>Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων</p>	<p>Ζωγραφιές, ομαδικές χειροτεχνίες, αφίσσα τμήματος, θεατρικά δρώμενα, φύλλα εργασιών.</p>
<p>Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων</p>	<p>Ζωγραφιές, ομαδικές χειροτεχνίες, αφίσσα τμήματος, θεατρικά δρώμενα, φύλλα εργασιών.</p>
<p>Αξιολόγηση - Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση</p>	<p>Στο τέλος κάθε εργαστηρίου οι μαθητές/τριες καταγράφουν τις σκέψεις και τα συναισθηματά τους σε ένα χαρτόνι στο οποίο θα έχουμε σχεδιάσει το περίγραμμα μιας βαλίτσας και εκεί θα συγκεντρώσουν τα στοιχεία που θα πάρουν μαζί τους με το τέλος του προγράμματος. Επίσης, στο τέλος όλου του προγράμματος τα παιδιά καταγράφουν στη βαλίτσα και τη συνολική τους αποτίμηση απαντώντας σε ερωτήσεις όπως: Ποιο ήταν το πιο ενδιαφέρον εργαστήριο; Τι ένιωσες κατά τη διάρκειά του; Τι θα μπορούσες να κάνεις καλύτερα; Σχετικά με τις εκδηλώσεις διάχυσης τα ποιήματα, τα αποσπάσματα ημερολογίου όπως και οι νέες ιστορίες που δημιούργησαν τα παιδιά μπορούν να παρουσιαστούν μέσω της ανάρτησής τους στον πίνακα της τάξης.</p>
<p>Εκδηλώσεις διάχυσης και Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της υποδράσης</p>	<p>Κείμενο έως 100 λέξεις (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) και σε μορφή λίστας.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Αλληλοσεβασμός ● Δημιουργικότητα ● Συνεργασία ● Ομαδικότητα ● Αποδοχή της διαφορετικότητας

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24

Θεματικός Κύκλος:
Ζω καλύτερα- Ευ ζην
Επιμέρους Θεματικές Ενότητες/Υποενότητες:
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ

Τίτλος/τίτλοι προγραμμάτων:

«Προστατεύω το σώμα μου»

Ακολουθία εργαστηρίων

Εργαστήριο 1

Ως αφορμή για το θέμα χρησιμοποιούνται οι αφίσες “Κίκο και το Χέρι” ζητώντας από τα παιδιά να περιγράψουν τι βλέπουν σε κάθε αφίσα. Στη συνέχεια προβάλλεται το αντίστοιχο τηλεοπτικό σποτ. Συζήτηση με ερωτήσεις, όπως:

- Τι κάνει το χέρι στη μικρή ιστορία;
- Σε ποια σημεία αγγίζει το Χέρι τον/την Κίκο;
- Τι αισθήματα φαίνεται να έχει ο/η Κίκο; Πώς το καταλάβατε;
- Ποιο νομίζετε ότι είναι καλό και ποιο κακό άγγιγμα, ανάλογα με τα συναισθήματα που προκαλεί;
- Πώς αντιδρά ο/η Κίκο στα διάφορα αγγίγματα; Πώς το καταλάβατε;
- Τι διαφορετικά χρώματα παίρνει το Χέρι; Γιατί γίνεται αυτή η αλλαγή;

Εργαστήριο 2

Ενότητα δραστηριοτήτων 1: Βασικά μέρη Σώματος. Ποια μέρη του σώματος είναι προσωπικά
Το παιδί αναγνωρίζει τα διάφορα μέρη του σώματός του και κατανοεί τον τρόπο που κινούνται και τις ενέργειες που κάνουν, παίζοντας παιχνίδια:

1. ΧόκιΠόκι
2. Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και πόδια
3. “Φρίξος και Λίλη”: Σε δύο κομμάτια χαρτί του μέτρου, βάζουμε να ξαπλώσουν ένα αγόρι κι ένα κορίτσι και με τους μαρκαδόρους τα υπόλοιπα παιδιά φτιάχνουν τα περιγράμματα του σώματός τους. Δίνουμε στα ομοιώματα το όνομα Φρίξος και Λίλη. Στη συνέχεια χρησιμοποιούμε διάφορα υλικά για να συμπληρώσουμε τα σημεία του σώματος π.χ. μάτια, μύτη κλπ για να ντύσουμε τα ομοιώματα. Χρησιμοποιούμε ό,τι υλικό έχουμε. Συζητάμε με τα παιδιά ποια από τα μέρη του σώματος είναι προσωπικά (αυτά που καλύπτει το εσώρουχο ή το μαγιό)

<p>Εργαστήριο 3</p>	<p>Ενότητα δραστηριοτήτων 2: Τα αγγίγματα Διαφορά ανάμεσα σε ένα καλό και ένα κακό άγγιγμα</p> <p>1. «Hifive» και άλλα αγγίγματα: Ο εκπαιδευτικός συζητά για διάφορα αγγίγματα που κάνουν οι άνθρωποι είτε στον εαυτό τους είτε σε/με κάποιον άλλο. Τέτοια αγγίγματα είναι η χειραψία, ένα φιλή, μια αγκαλιά, ένα χάδι στα μαλλάκια, το ξύσιμο της μύτης, το τσίμπημα στο μάγουλο, το hifive, ένα άγγιγμα σε κάποιο προσωπικό σημείο, το τράβηγμα του αυτιού, χαιρετισμός με τους αγκώνες, χαιρετισμός με τις πατούσες. Συζητά με τα παιδιά ποια από αυτά τα αγγίγματα θεωρούν ότι είναι καλά και ποια όχι. Η άποψη των παιδιών είναι πολύ σημαντική γιατί πχ ένα τσίμπημα στο μάγουλο είναι για έναν ενήλικα ένα καλό άγγιγμα, συνήθως όμως όχι για τα παιδιά.</p> <p>2. «Φρίξος κα Λίλη 2»: Στη συνέχεια, χρησιμοποιούμε τα ομοιώματα που κατασκευάσαμε στην προηγούμενη ενότητα. Ο εκπαιδευτικός έχει μια στίβα τετράγωνα χαρτάκια με το «Χέρι», τα μισά είναι χρωματιστά και τα μισά είναι ασπρόμαυρα. Διαλέγει ένα από τα αγγίγματα που συζητήσε πριν με τα παιδιά και τους ζητά να κολλήσουν στο σημείο του ομοιώματος ένα χρωματιστό Χέρι αν νομίζουν ότι είναι ένα καλό άγγιγμα ή ένα ασπρόμαυρο Χέρι αν νομίζουν ότι δεν είναι ένα καλό άγγιγμα.</p> <p>3. Ζωγραφική με θέμα «Κίκο και το Χέρι</p>
<p>Εργαστήριο 4</p>	<p>Ενότητα δραστηριοτήτων 3: Αναγνωρίζω τα συναισθήματά μου</p> <p>1. «Είμαι χαρούμενος, είμαι λυπημένος»: Χρησιμοποιούμε εικόνες emoticons για να συζητήσουμε με τα παιδιά ποια από τα συναισθήματα μας κάνουν να χαμογελάμε και ποια όχι. Χρησιμοποιούμε δύο μεγάλα χαρτόνια όπου τα παιδιά χωρίζουν και κολλάνε αντίστοιχα τα συναισθήματα.</p> <p>2. «Σε ένα κλικ»: Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί μια σειρά από φωτογραφίες ανθρώπων που έχουν κάποια έντονη έκφραση. Μαθαίνουμε να αναγνωρίζουμε συναισθήματα σε εκφράσεις που παίρνει το πρόσωπο.</p> <p>3. Τραγούδι συναισθημάτων</p> <p>4. Ομαδικά παιχνίδια</p> <p>1. Σε ένα κύκλο με το σύνθημα του εκπαιδευτικού τα παιδιά κάνουν φατσούλες συναισθημάτων. Είμαι λυπημένος, χαρούμενος θυμωμένος.</p>
<p>Εργαστήριο 5</p>	<p>Ενότητα δραστηριοτήτων 4 - Ο Κανόνας των Εσωρούχων. Το σώμα μου μου ανήκει. Όχι, σημαίνει όχι!</p> <p>1. Ανάγνωση παραμυθιού</p> <p>2. Δραματοποίηση του παραμυθιού «Κίκο και Χέρι»</p>
<p>Εργαστήριο 6</p>	<p>Ο εκπαιδευτικός, χρησιμοποιώντας ως αφόρμηση τα banners της Νίκης κάνει μία μικρή εισαγωγή. Στη συνέχεια και πριν την προβολή της ταινίας «Το μυστικό της Νίκης» αξιοποιεί πλάνα και διεγείρει συζήτηση με τα παιδιά θέτοντας μικρές, κατανοητές ερωτήσεις.</p> <p>Τελικά, ο εκπαιδευτικός προβάλλει όλη την ιστορία, χωρίς διακοπή και χωρίς σχολιασμό.</p> <p>Μετά το τέλος της ιστορίας ο δάσκαλος θέτει ερωτήσεις. Τα παιδιά μπορούν να εργαστούν είτε ατομικά είτε ομαδικά.</p> <p>Τα παιδιά στο τέλος:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● θα μάθουν και θα τραγουδήσουν τα τραγούδια της ταινίας ● θα φτιάξουν τις δικές τους αφίσες με εικόνα και μήνυμα ● θα φτιάξουν ένα ομαδικό έργο πάνω σε χαρτί μέτρου με ζωγραφίες, μηνύματα, κολλάζ ... με τους ήρωες της ιστορίας. Το κάθε παιδί θα έχει ένα δικό του χώρο πάνω στο τεράστιο χαρτί και θα ζωγραφίσει την αγαπημένη του σκηνή από την ταινία. Το τελικό έργο θα έχει ζωγραφίες και προς τις τέσσερις πλευρές του χαρτιού και με διαφορετικό προσανατολισμό. ● θα ζωγραφίσουν σε ένα χαρτί τη δική τους νεράιδα και θα την ονοματίσουν (είναι πχ η μαμά μου)

<p>Εργαστήριο 7</p>	<p>Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για την ταινία “Το μυστικό της Νίκης 2-Το πάθημα του Βίκτωρα”</p> <p>Δραστηριότητες που μπορούν να γίνουν στο τέλος:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ένα άλλο τέλος στην ιστορία (δημιουργική γραφή) ● Δημιουργία κόμικ ● Κύκλος εμπιστοσύνης <p>Αν ήσουν στη θέση του Βίκτωρα, σε ποιον θα ζητούσες βοήθεια; Ζωγράφισε και κατονόμασε ένα πρόσωπο από την οικογένεια και δύο πρόσωπα έξω από το σπίτι.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Παιχνίδι Ρουκ-Ζουκ <p>Θα χρειαστούμε ακουστικά που να απομονώνουν τον ήχο</p> <p>Καρτέλες με λέξεις σχετικές με την ταινία που να συνοδεύονται με ομάδα σχετικών λέξεων με την πρώτη λέξη.</p> <p>Στο τέλος θα του δώσουμε το φυλλάδιο «7 τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας» που δίνει στα παιδιά τις απαραίτητες πληροφορίες για το πού μπορούν να απευθυνθούν για πληροφορίες, στήριξη ή ακόμα και καταγγελία.</p> <p>Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης</p>
<p>Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών</p>	<p>Δεν απαιτείται κάποια προσαρμογή</p>

<p>Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας</p>	<p>Το υλικό στηρίζεται στην καμπάνια «ΕΝΑ στα ΠΕΝΤΕ» του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον τερματισμό της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης</p>
<p>Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων</p>	
<p>Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων</p>	
<p>Αξιολόγηση - Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση</p>	<p>Περιγράφουμε τη μεθοδολογία με την οποία υποστηρίζει το πρόγραμμα την αξιολόγηση, με φύλλα από το προτεινόμενο υλικό, με άλλους τρόπους, δομημένη συζήτηση με τους μαθητές, εννοιολογικοί χάρτες αρχικοί -τελικοί , ...) και επισυνάπτουμε τα εργαλεία</p>

<p>Εκδηλώσεις διάχυσης και Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της υποδράσης</p>	<p>Κείμενο έως 100 λέξεις (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) και σε μορφή λίστας.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ..... ● ..... ● ..... ● ..... ● ..... ● .....
---	---

